

บอกเล่า เก้าสิบ

นพ. ชายวุฒิ สววิบูลย์

หน่วยเวชบำบัดฉุกเฉิน

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

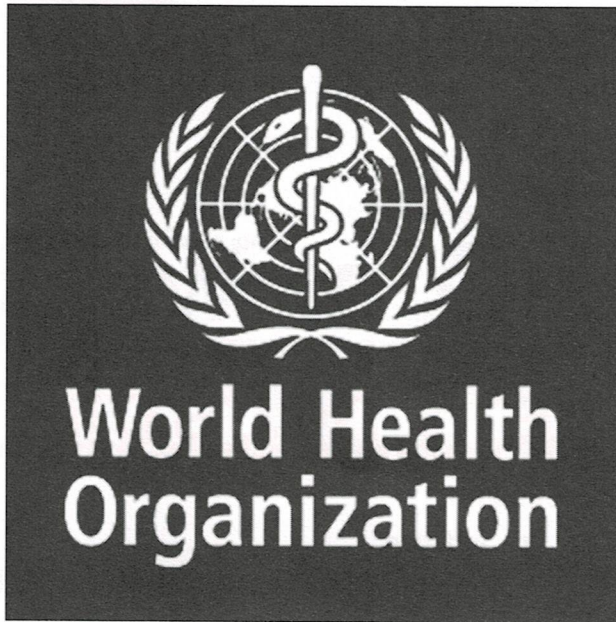
“บอกเล่าเรื่องราว ตามใจผู้เขียน
ไม่เน้นเรื่องเรียน เน้นเรื่องหรรษา
เพื่อเติมความคิดทบทวนปัญญา
เก้าสิบว่ามาไม่เต็มร้อยเออ...”

ผู้อ่านหลายท่านเห็นคอลัมน์ นี้ก็คงงงด้วยเป็นคอลัมน์ใหม่ที่อาจจะดูแปลก ๆ ในบรรยากาศที่เต็มไปด้วยวิชาการในวารสารฉบับนี้ก็ตาม ที่ผมได้ใช้บทกลอนบรรยายความรู้สึกไปข้างต้น ด้วยทิมบรรณาธิการ มีแนวคิดว่าจะมีคอลัมน์ที่เป็นการพูดคุยเรื่องราวต่าง ๆ ที่ดูสบาย ๆ ไม่เน้นวิชาการ เป็นเรื่องเล่า เป็นเรื่องบอกต่อ ซึ่งเนื้อหาใจความคงไม่เต็มร้อย

อย่างที่กล่าวมาเพราะเป็นการเล่าสู่กันฟัง ด้วยเหตุนี้จึงอยากขอเชิญชวนทุกท่านร่วมกันเป็นเจ้าของคอลัมน์นี้ ใครมีเรื่องราวใด ๆ ที่อยากเล่าสู่กันฟัง อยากบอกต่อ เป็นเรื่องราวดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน เป็นนวัตกรรมหรือมุมมองต่อการดูแลผู้ป่วยใน ไอ ซี ยู หรือเรื่องราวอื่น ๆ โปรดติดต่อ ส่งเรื่องผ่านทาง กองบรรณาธิการหรือที่ email ของผม hlexxx@gmail.com ได้โดยตรง รับรองท่านจะไม่ได้รู้เรื่องนั้นคนเดียวแน่นอน เรื่องนี้จะได้รับการกล่าวขานเป็นเรื่องบอกเก้าสิบเลยทีเดียว การบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ นั้นนั้น ก็ถือว่าการช่วยทบทวนช่วงเวลา

ประสบการณ์ ความรู้ ความเชื่อและแนวคิดทั้งของเราและผู้คนในยุคที่เรากล่าวถึง เพราะหลายครั้งที่เราลืมที่จะถามตัวเองว่าเรามาถึงจุดนี้ได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น ผมได้ลองสังเกตและตั้งคำถามกับน้อง ๆ และลูกศิษย์ทั้งหลายในช่วงเวลาสิบกว่าปีมานี้ว่าสัญลักษณ์ที่อยู่บนเสื้อของท่านนั้นคืออะไรและมีความหมายว่าอย่างไร เชื่อหรือไม่ว่าทั้ง ๆ ที่ต้องใส่เสื้อที่มีสัญลักษณ์นี้ ถึง 6 ปี หรือแพทย์บางท่าน ใช้เวลาหลายสิบปีแต่กลับไม่รู้ความหมายของมันเลยสักนิดเดียว ถ้าจะลองเล่าขยายความเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น เราลองก้มมาดูที่หน้าอกของเรากันสักนิดหนึ่ง บางท่านจะพบสัญลักษณ์งูพันคอบเพลิง บ้างก็เป็นพญานาค บ้างเจอหนึ่งตัว บ้างเจอ 2 ตัว แล้วความหมายมันคืออะไรกัน ถ้าลองมานั่งคิดดูดี ๆ ก็จะเอะใจว่าถ้าสัญลักษณ์

อย่างหนึ่งถูกอีกอย่างจะผิดหรือไม่ อันนี้ถึงรู้คำตอบ แต่ก็ไม่กล้าตอบเดี๋ยวจะชี้หน้าให้เกิดความขัดแย้งกันซะมากกว่า ถ้าผู้อ่านสงสัยหรือสนใจก็ลองไปหาความรู้เพิ่ม

รูปแสดงตัวอย่างของสัญลักษณ์ทางการแพทย์ของสององค์กรที่แตกต่างกัน

เดิมคุณเองจะคิดว่า เพราะในหลายสิบปีมานี้ได้ลองถามน้อง ๆ และลูกศิษย์ทุกรุ่นจนเขาไปค้นหาคำตอบและนำไปเขียนคำตอบลงใน blog หรือ website ต่าง ๆ กันอย่างแพร่หลาย

ที่ยกตัวอย่างมานี้ก็เป็นกรณีเป็นเรื่องเล่าอย่างหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นว่าในชีวิตประจำวันของเรานี้จะมีเรื่องราวก็อย่างกันที่เราเข้าใจมันอย่างถ่องแท้และถูกต้อง หรือจะเป็นเพียงเรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมาและเชื่อตาม ๆ กันไปเฉกเช่น องค์ความรู้ทางการแพทย์ที่เราใช้รักษาคนไข้ในเวชปฏิบัติในทุก ๆ วัน เราลองถามตัวเองแล้วหรือยังว่าเราได้ความรู้นั้นมาอย่างไร เชื่อหรือไม่ว่าในบรรดาองค์ความรู้เหล่านั้นไม่มากก็น้อยจะเป็นเพียงเรื่องที่ท่านเคยได้ยินได้ฟังมาจากที่ไหนสักแห่งหนึ่ง บางครั้งก็นึกไม่ออกเสียด้วยซ้ำว่าได้ยินมาจากใครหรือที่ไหน แต่มันก็กลายเป็นความรู้เป็นตัวตนของท่านไปเสียแล้ว เหมือนที่ผมมักจะถามลูกศิษย์เสมอว่า คำตอบที่เธอตอบมานี้ เธอได้มาจาก

ไหน 1.ได้ยินเขาพูดกันมา 2.ได้เห็นเขาทำกันมา 3.ทั้งได้เห็นได้ฟังมาจากหลาย ๆ ที่ แล้วเธอก็เลือกสิ่งที่คุณชอบที่สุดเป็นวิธีของเธอเอง 4.อ่านหนังสือหรือตำรามาจากคำถามนี้เองที่ทำให้หลายคนได้ถูกคิดว่าวิธีไหนเป็นวิธีที่ถูกต้องและดีที่สุดในการหาความรู้...แล้วท่านล่ะตอบได้หรือไม่ว่าวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด... เชื่อว่า หลายท่านคงตอบว่าข้อที่ 4 คือการอ่านหนังสือหรือตำราเป็นวิธีหาความรู้ที่ดีที่สุด

อันนี้ผมก็เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งแต่โปรดอย่าลืมข้อที่ 5 อีกข้อหนึ่งนั่นคือ ความรู้ที่ได้มาจากการทำวิจัยของตัวเอง เพราะนั่นจะเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดสำหรับปัญหาที่ท่านได้เผชิญอยู่ ท้ายสุดนี้อยากให้ทุก ๆ ท่านใช้ความรู้ต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวังนึกทบทวนที่มาที่ไปดี ๆ ก่อนนำมาถกเถียงกันหรือใช้รักษาผู้ป่วยสวัสดิ์ครับ.